

V Bruselu dne 6.5.2013
SWD(2013) 163 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho dodávání na trh
(právní rámec pro rozmnožovací materiál rostlin)**

{COM(2013) 262 final}
{SWD(2013) 162 final}

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho dodávání na trh
(právní rámec pro rozmnožovací materiál rostlin)**

1. VYMEZENÍ PROBLÉMU

Souvislosti

Trh EU s obchodním osivem má nyní hodnotu přibližně 6,8 miliardy EUR a představuje více než 20 % celosvětového trhu s obchodním osivem. V letech 2002–2003 se EU stala čistým vývozcem osiva pro sadbu. V současnosti je odvětví rozmnožovacího materiálu rostlin v EU vysoce konkurenceschopné na globální úrovni: je největším vývozcem s vývozní hodnotou 4,4 miliardy EUR, což představuje více než 60 % celosvětového vývozu. Toto odvětví je vysoce koncentrované (10 největších společností představuje téměř 67 % celosvětového trhu s osivem), ale malé a střední podniky a mikropodniky hrají zásadní úlohu na vnitřním trhu, zejména na menšinových trzích, jako je trh s ekologickými plodinami.

Rozmnožovací materiál rostlin má zásadní význam pro produktivitu, rozmanitost a kvalitu rostlin a potravin. K tomu se přihlíželo ve vnitrostátních předpisech již od konce 19. století, jakož i v evropských právních předpisech. Stávající právní předpisy EU týkající se rozmnožovacího materiálu rostlin se vyvíjejí od 60. let 20. století. Tento rámec tvoří nyní 12 základních směrnic Rady, které se vztahují na seznamy odrůd, povolení k uvádění na trh a zvláštní požadavky na uvádění na trh pro různé druhy (osivo píce, osivo obilovin, osivo řepy, osivo olejnin a prádlných rostlin a osivo zeleniny, révový množitel, materiál, sadba brambor, rozmnožovací materiál zeleniny jiný než osivo, rozmnožovací materiál ovocných rostlin, okrasných rostlin, reprodukční materiál lesních dřevin).

GMO jsou předmětem zvláštních právních předpisů (směrnice 2001/18/ES, nařízení (ES) č. 1829/2003 a nařízení (ES) č. 1830/2003) a tato iniciativa se na ně nevztahuje.

Určení problému

Stávající právní předpisy EU týkající se rozmnožovacího materiálu rostlin sice významně napomohly k dosažení prvotních cílů, tj. zaručit volné uvádění materiálu na trh a poskytovat zdravý a kvalitní rozmnožovací materiál rostlin, a tím přispět k produktivitě odvětví zemědělství, zahradnictví nebo lesnictví, ale vyvstává stále více nových problémů:

- Složité a roztržité právní předpisy, nedostatečná soudržnost s jinými oblastmi politik, žádná pravidla EU pro krytí nákladů, neharmonizované provádění stávajících směrnic do vnitrostátního práva a jejich uplatňování a z toho plynoucí rozdíly, např. technické požadavky brání zajištění rovných podmínek pro všechny provozovatele. Je rovněž zapotřebí zásadním způsobem zjednodušit právní předpisy a zajistit soulad mezi jednotlivými oblastmi politik. Přezkum právních předpisů týkajících se rozmnožovacího materiálu rostlin je tedy součástí balíčku čtyř přezkumů týkajících se zdraví rostlin, zdraví zvířat, uvádění rozmnožovacího materiálu rostlin na trh a úředních kontrol potravin a krmiv.
- Nedostatek pružnosti stávajících právních předpisů pro přidělování úkolů představují pro orgány veřejné správy velkou administrativní zátěž a omezují flexibilitu provozovatelů podniků (např. nemožnost provádět určité úkoly).
- Nedostatečná horizontální koordinace s jinými oblastmi politik a strategiemi EU brání účinnějšímu provádění stávajících právních předpisů, cílů politik a strategií EU (udržitelné zemědělství a lesnictví, ochrana biologické rozmanitosti, změna klimatu, biohospodářství).

Tyto problémy jsou podrobněji popsány ve zprávě v oddíle 2.3.

Vzhledem ke strategii Evropa 2020: inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a k potřebě posílit konkurenceschopnost evropských podniků, zejména malých a středních podniků, a také vzhledem k zásadám politiky Komise ohledně inteligentní regulace a k vývoji hospodářských a vědeckotechnických faktorů v odvětví rozmnožovacího materiálu rostlin nestačí změnit stávající právní předpisy a lépe je provádět.

Hodnocení, analýza a rozsáhlé konzultace s členskými státy a zúčastněnými stranami prokázaly, že je třeba aktualizovat celý systém. To lze provést propojením opatření ve třech osách (viz níže) a výsledkem jsou tyto varianty politiky ke zvážení:

- 1) Zjednodušení: právní struktura vyžaduje zásadní zjednodušení v podobě nařízení, aby se zajistilo harmonizované provádění ve všech členských státech a rovné podmínky pro všechny provozovatele.
- 2) Flexibilita a sdílení odpovědnosti: provozovatelé požadují větší flexibilitu, aby mohly vykonávat svou práci spočívající v registraci odrůd a v certifikaci, a práce příslušných orgánů se musí více zaměřit na dozor nad produkcí rozmnožovacího materiálu rostlin v EU (přechod od kontrol produktů na audity postupů). Za tímto účelem musí být veřejné služby zajištěny finančně. Uvádění

odrůd rozmnožovacího materiálu rostlin pod jedinečným názvem na seznamech v národních registrech i v registru EU je požadavek pro uvádění na trh a je založen na identitě (odlišnosti, uniformitě a stálosti) a charakteristikách (užitná hodnota) odrůdy. Kromě toho jednotlivé partie rozmnožovacího materiálu rostlin podléhají systému kontroly kvality. Tyto činnosti by mohly provádět příslušné orgány, provozovatelé pod úředním dozorem nebo (v případě určitých kategorií rozmnožovacího materiálu rostlin) v odpovědnosti provozovatele. Toto sdílení odpovědností a lepší flexibilita by měly vést k celkovým úsporám nákladů, jelikož organizace práce bude účinnější a včasnější a zrychlí se přístup nových inovativních odrůd na vnitřní trh.

- 3) Provázanost a horizontální vazby: kromě produktivity a kvality rozmnožovacího materiálu rostlin je třeba řešit i udržitelnost, ochranu biologické rozmanitosti a změnu klimatu.

Jak by se situace vyvíjela, kdyby nebylo přijato žádné opatření?

Stávající právní předpisy povolují zkoušení odrůd pouze ze strany úředních orgánů. Do určité míry mohou úkoly související s certifikací vykonávat provozovatelé pod úředním dozorem. Omezení však neumožňují certifikaci pod dozorem pro určité druhy (např. brambory) a kategorie rozmnožovacího materiálu rostlin. To má dopad na podniky s omezenými možnostmi, zejména vzhledem k vývoji mezinárodní situace. Kdyby nebylo přijato žádné opatření, nedostatky systému se budou prohlubovat a budou čím dál větším břemenem pro úřední orgány i podniky, budou mít dopad na konkurenceschopnost, možnosti přizpůsobování se požadavkům trhu i na vývozní kapacity ve srovnání s konkurencí mimo EU.

Příslušná ustanovení by se mohla stát problematičtější kvůli vzrůstajícímu tlaku na rozpočty jednotlivých zemí. Kromě toho rozdíly v technických požadavcích na rozmnožovací materiál rostlin nepodporují zajištění rovných podmínek na vnitřním trhu pro podniky. Kdyby právní předpisy zůstaly složité a roztržité, přetrvávala by nejistota při jejich provádění. Pokud jde o nové otázky, jako je biologická rozmanitost, změna klimatu a biohospodářství, stávající právní předpisy by se jimi nadále zabývaly jen okrajově.

Nebylo by dosaženo synergie s právním předpisem EU o zdraví rostlin, pokud jde o kontroly zdraví rostlin, jež jsou součástí postupu certifikace rozmnožovacího materiálu rostlin, nebo pokud jde o začlenění obecných zásad pro úřední kontroly obsažených v nařízení (ES) č. 882/2004.

2. ANALÝZA SUBSIDIARITY

Legislativní rámec týkající se rozmnožovacího materiálu rostlin je založen na článku 43 Smlouvy o fungování Evropské unie (společná zemědělská politika), jehož cíle jsou: zvýšit produktivitu zemědělství, zajistit odpovídající životní úroveň zemědělského obyvatelstva, stabilizovat trhy, zajistit plynulé zásobování a rozumné ceny pro spotřebitele. Lisabonská smlouva označuje zemědělství za sdílenou pravomoc. Kromě toho doplňují právní základ pro opatření na úrovni EU pravidla vnitřního trhu (článek 114 SFEU) a zachování životního prostředí (článek 191 SFEU).

Zavedení právních předpisů EU týkajících se uvádění rozmnožovacího materiálu rostlin na trh v 60. letech 20. století přispělo k vytvoření vnitřního trhu pro rozmnožovací materiál rostlin. Jak potvrdily mnohé zúčastněné strany, tato pravidla EU měla pozitivní dopad na **volný pohyb, dostupnost a kvalitu** rozmnožovacího materiálu rostlin a zjednodušila obchod v rámci EU. Povolení před uvedením na trh pro rozmnožovací materiál rostlin, která jsou platná ve všech členských státech, vydávají vnitrostátní orgány, čímž je zajištěna otevřená soutěž na jednotném trhu a zároveň jsou zaručeny prvky subsidiarity pro členské státy s přihlédnutím k jejich vnitrostátním potřebám (např. užitná hodnota je založena na agroekologickém hodnocení). Kdyby nebylo přijato žádné opatření na úrovni EU, existovalo by 27 systémů místo jednoho. To by vytvářelo překážky pohybu rozmnožovacího materiálu rostlin na vnitřním trhu a zvýšila by se finanční zátěž spojená s nezbytnými kontrolami zdraví a kvality rozmnožovacího materiálu rostlin.

Byly vytvořeny mezinárodní standardy pro kvalitu (OECD, EHK OSN) a zdraví (IPPC, dohoda WTO/SPS) rozmnožovacího materiálu rostlin, které odůvodňují opatření na úrovni EU, aby byly zajištěny rovné podmínky a harmonizované provádění. Aby byla opatření přiměřená a zejména aby se snížila administrativní zátěž pro zúčastněné strany, musí systém zohlednit svobodu a hospodářskou životaschopnost zúčastněných stran a rovněž malé a střední podniky a mikropodniky. Opatření týkající se uchovávání nebo amatérských odrůd napomohou zajistit přístup pěstitelů, včetně amatérských zahrádkářů, k širokému sortimentu rozmnožovacího materiálu rostlin a budou mít význam pro zachování odolných systémů v zemědělské produkci a genetické rozmanitosti na polích. Inteligentní růst bude posílen, jelikož přístup na trh bude jednodušší pro specifické odrůdy.

3. CÍLE POLITIKY

3.1. Obecné cíle

- zajistit zdraví a vysokou kvalitu rozmnožovacího materiálu rostlin,
- poskytnout jediný regulační rámec, který bude podporovat inovace a konkurenceschopnost,
- podpořit udržitelnou produkci, biologickou rozmanitost, přizpůsobování se změně klimatu a přispět k zabezpečení potravin a zmírňování chudoby.

3.2. Konkrétní cíle

- zajistit rovné podmínky prostřednictvím zjednodušených a harmonizovaných pravidel,
- omezit zbytečné náklady a administrativní zátěž a zvýšit flexibilitu,
- uvést právní předpisy týkající se rozmnožovacího materiálu rostlin do souladu s jinými nedávnými strategiemi Unie,
- posílit přístup na trh pro inovace v oblasti šlechtění rostlin.

3.3. Operační cíle

- poskytnout jediný právní rámec pro rozmnožovací materiál rostlin s flexibilními a přiměřenými postupy,
- podpořit harmonizované provádění právních předpisů prostřednictvím auditů a odborné přípravy,
- posílit inovace díky aktualizaci a informacím poskytovaným v rejstříku EU,
- posílit transparentnost a výsledovatelnost prostřednictvím registrace provozovatelů.

4. VARIANTY POLITIKY

V oddílu týkajícím se vymezení problému byly identifikovány tři níže uvedené hlavní osy, podle nichž se systém musí změnit tak, aby byl připraven na měnící se hospodářské, environmentální, sociální a vědecké okolnosti: i) zjednodušení základních právních aktů (převést 12 směrnic do jednoho nařízení), ii) krytí nákladů a lepší účinnost a efektivita systému, iii) horizontální koordinace s nedávnými, již přijatými politikami EU. Zkoumají se různé cesty – lepší flexibilita, deregulace nebo centralizace – ke zlepšení efektivity systému tak, aby zároveň zůstaly zachovány záruky vysoké kvality rozmnožovacího materiálu rostlin, konkurenceschopnost a řešení nových otázek, jako je biologická rozmanitost. Na základě těchto tří os bylo v první fázi určeno pět variant politiky, přičemž zjednodušení právních předpisů a krytí nákladů jsou prvky společné pro všechny varianty. V jednotlivých variantách se plošně řeší otázky týkající se malých a středních podniků a mikropodniků, zejména tak, aby se zajistil přístup pro tyto podniky k veřejným službám vykonávajícím určité úkoly, které tyto podniky nemohou vykonávat samy, a aby se podpořila a ještě více rozvinula jejich flexibilita při získávání lepšího přístupu na trh s rozmnožovacím materiálem rostlin.

Základní varianta a pět dalších variant jsou uvedeny zde:

- Varianta 0 – základní: žádná změna stávající situace (12 směrnic a žádné pravidlo pro krytí nákladů).
- Varianta 1 – krytí nákladů: tato varianta nezahrnuje žádné změny technických ustanovení stávajících právních předpisů ani rozdělování oblastí odpovědnosti mezi provozovatele a příslušné orgány. Jediná změna spočívá v úplném krytí nákladů, které vznikly příslušným orgánům ve všech členských státech, od zúčastněných stran, jak tomu již ve většině členských států je.
- Varianta 2 – společný systém: pro provozovatele se zavede stupeň flexibility. Registrace odrůd bude i nadále povinná pro seznam plodin, na něž se vztahují právní předpisy EU (odlišnost, uniformita a stálost a užitná hodnota), ale technické zkoušení může provádět provozovatel pod úředním dozorem. Požadavky na certifikaci partií rozmnožovacího materiálu rostlin zůstávají nezměněné, ale mohou ji ve všech případech provádět provozovatelé

pod dozorem příslušného orgánu. Stávající specifická ustanovení se i nadále použijí na uchovávací/amatérské odrůdy.

- Varianta 3 – deregulace: deregulací je zajištěna lepší flexibilita. V rámci registrace odrůd budou nadále povinné zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti, ale užitná hodnota již nebude právním požadavkem pro zemědělské plodiny. Neexistuje žádná úřední certifikace. Namísto toho jsou všechny partie rozmnožovacího materiálu rostlin uváděny na trh pouze na základě návštěvy dodavatele s minimálními kritérii. Stávající specifická ustanovení se i nadále použijí na uchovávací/amatérské odrůdy.
- Varianta 4 – lepší systém flexibility: je zaveden duální systém, který provozovatelům poskytuje zásadní flexibilitu tím, že si mohou zvolit mezi dvěma systémy, tj. mezi systémem pro úředně zkoušené odrůdy (odlišnost, uniformita a stálost a užitná hodnota s kritérii udržitelnosti) a systémem pro odrůdy, které nejsou úředně zkoušené, s popisem, který žadatel dodá příslušnému orgánu. Certifikace rozmnožovacího materiálu rostlin je omezena na úředně zkoušené odrůdy. Například uvádění uchovávacích odrůd nebo některých odrůd „úzce specializovaných trhů“ je uvolněno, jelikož neexistuje žádné povinné technické zkoušení odrůd a žádná povinná certifikace rozmnožovacího materiálu rostlin, čili mohou být uváděny na trh jako odrůdy, které nejsou zkoušené.
- Varianta 5 – centralizace: Odrůdový úřad Společenství bude zmocněn ke koordinaci a rozhodování o registraci odrůd, jak v oblasti technického zkoušení (odlišnost, uniformita a stálost a užitná hodnota), tak pokud jde o názvy odrůd. Požadavky na certifikaci partií rozmnožovacího materiálu rostlin zůstávají nezměněné, ale certifikaci lze provádět pod úředním dozorem. Budou zřízena „referenční centra pro certifikaci“, jejichž úkolem bude vyvíjet osvědčené postupy, provádět srovnávací zkoušky a pokusy a studie na podporu rozvoje politik a šířit poznatky o certifikaci rozmnožovacího materiálu rostlin. Stávající specifická ustanovení se i nadále použijí na uchovávací/amatérské odrůdy.

5. POSOUZENÍ DOPADŮ

Náklady na provádění ustanovení týkajících se registrace odrůd činí v současnosti v EU asi 55–60 milionů EUR ročně. Odlišnost, uniformita a stálost a užitná hodnota představují 45 %, resp. 55 % těchto nákladů. Výdaje na certifikaci rozmnožovacího materiálu rostlin se pohybují v rozmezí 73–79 milionů EUR. Většina členských států již plně nebo částečně vymáhá náklady a menší část členských států dosud ne. Nejméně 60 % těchto nákladů získají zpět příslušné orgány ve všech členských státech. Roční náklady na registraci a certifikaci společně odpovídají asi 3 % tržní hodnoty zemědělských množitelských porostů (z toho nejméně 60 % již nesou provozovatelé). Dopad na malé a střední podniky a mikropodniky je popsán ve všech variantách.

Varianta 1 se týká pouze krytí nákladů. Tato varianta zajistí rovné podmínky pro provozovatele, sníží náklady pro příslušné orgány členských států a zajistí jejich

fungování v budoucnosti. Tato varianta nebude mít dopad na konkurenceschopnost a neposkytne žádnou podporu inovacím ani nepřispěje ke splnění cílů v oblasti životního prostředí nebo udržitelnosti. Příslušné orgány budou nadále ručit za dostupnost veřejných služeb provádějících technické zkoušení a kontroly. Z této záruky budou mít prospěch zejména malé a střední podniky a mikropodniky, které nemají zdroje nutné k tomu, aby tyto úkoly prováděly samy. Zásada krytí nákladů se malých a středních podniků a mikropodniků nijak významně nedotkne, protože většina členských států již tuto zásadu uplatňuje a na jejím základě poskytuje uvedeným podnikům výhody, jelikož zaručuje zachování jejich přístupu k úředním službám nutným k uvádění na trh.

Varianta 2 rovněž poskytne rovné podmínky pro konkurenty na vnitřním trhu, jelikož náklady budou plně kryty ve všech členských státech. Administrativní zátěž je nižší, jelikož mnoho úkolů (certifikace, zkoušení pro účely registrace) mohou provádět provozovatelé pod úředním dozorem. Tím se významně zvýší flexibilita provozovatelů, pokud jde o uvádění nových odrůd na trh. Některá pracovní místa se pravděpodobně přesunou z veřejného do soukromého sektoru. Cílem je poskytnout flexibilitu pro všechny provozovatele, aby mohli některé úkoly provádět sami, pokud budou chtít, ale zároveň je zaručena další existence veřejných služeb, takže pro malé a střední podniky a mikropodniky mohou technické zkoušení a kontroly provádět příslušné orgány. Ani tato varianta jasně nepodporuje plnění cílů v oblasti životního prostředí nebo udržitelnosti.

Varianta 3 zahrnuje riziko pro zdraví a kvalitu rozmnožovacího materiálu rostlin, jelikož se ruší povinná certifikace. Příslušné orgány a provozovatelé budou moci významně ušetřit, ale zrušení certifikace znamená, že budou muset být zrušeny rovněž požadavky na rovnocennost EU pro dovoz osiva ze třetích zemí. Je také pravděpodobné, že hospodářské činnosti, jako je množení osiva, budou z velké části přemístěny do zemí mimo EU. Malé a střední podniky budou znevýhodněny, jelikož bude zrušena užitná hodnota, která slouží jako nestranné informace pro uživatele nezávislé na tržní síle prodejce. Zrušení užitné hodnoty obnáší také hrozbu pro cíle v oblasti životního prostředí, jelikož neexistují žádné prostředky, jak šlechtění rostlin k těmto cílům směřovat.

Varianta 4 nabízí dodatečné úspory nákladů pro příslušné orgány a provozovatele, stejně jako varianta 3, a zároveň poskytuje některé další záruky pro charakterizaci rozmnožovacího materiálu rostlin (užitná hodnota pro úředně zkoušené odrůdy). Přetrvávají však rizika související s nepovinnou certifikací a registrací odrůd. Mnoho různých provozovatelů, zejména malých a středních podniků a mikropodniků působících na menšinových trzích, bude mít prospěch z větší svobody při své činnosti. Tato varianta rovněž nabízí dobré příležitosti pro podporu udržitelného zemědělství a zemědělské biologické rozmanitosti, jelikož registrace uchovávacích/amatérských odrůd bude administrativně zjednodušena a měla by posílit přístup na trh v této oblasti.

Varianta 5 nabízí silné záruky pro kvalitu a zdraví rozmnožovacího materiálu rostlin prostřednictvím centrální registrace odrůd v EU a zároveň zajišťuje rovné podmínky pro provozovatele. Je zaveden účinný a transparentní systém s harmonizovanými technickými požadavky. Přístup na trh pro nové a zdokonalené odrůdy bude rychlejší – to by mohlo v dlouhodobém horizontu vést k růstu pracovních míst. Všichni

provozovatelé mají možnost podat Odrůdovému úřadu Společenství jedinou žádost za účelem získání registrace odrůdy a/nebo ochrany odrůdy. Tím se zjednoduší zejména práce malých a středních podniků. Tato varianta však nemá jasné prostředky k tomu, jak šlechtění rostlin směřovat k cílům udržitelnosti a ochrany zemědělské biologické rozmanitosti. Je zaměřena spíše na potřeby konvenčního šlechtění rostlin.

6. SROVNÁNÍ VARIANT

Níže uvedená souhrnná tabulka obsahuje celkové srovnání variant, pokud jde o dosahování cílů přezkumu ve srovnání se současnou situací.

		Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3	Varianta 4	Varianta 5	Upřednostňovaná varianta
Obecné cíle	Zajistit zdraví a vysokou kvalitu rozmnožovacího materiálu rostlin	0	0	--	--	0	0
	Poskytnout jediný a harmonizovaný regulační rámec, který bude podporovat inovace a konkurenceschopnost evropského odvětví rozmnožovacího materiálu rostlin	+	+	+	++	++	++
	Podporovat udržitelnou produkci, ochranu biologické rozmanitosti, přizpůsobování se změně klimatu a přispět k zabezpečení potravin a zmírňování chudoby	0	0	-	++	0	++
Konkrétní cíle	Zajistit rovné podmínky v celé EU prostřednictvím zjednodušených, jasných a harmonizovaných základních pravidel vycházejících ze základních zásad ve zdokonalené právní formě	+	+	+	+	++	++
	Omezit zbytečné náklady a administrativní zátěž pro veřejné orgány a zvýšit flexibilitu pro provozovatele, aniž by byly ohroženy obecné cíle politik	+	++	+	++	++	++
	Podporovat inovace v oblasti šlechtění rostlin, zejména v malých a středních podnicích, aby uživatelé rozmnožovacího materiálu rostlin měli větší možnost volby a lepší přístup k velkému množství odrůd rostlin uzpůsobených evropským podmínkám	0	+	0	++	++	++
	Uvést právní předpisy týkající se rozmnožovacího materiálu rostlin do souladu s jinými nedávnými strategiemi Unie (zemědělství, biologická rozmanitost, zabezpečení potravin, změna klimatu, biohospodářství)	0	0	-	+	0	+

Operační cíle	Poskytnout zjednodušený právní rámec pro uvádění rozmnožovacího materiálu rostlin na trh a zavést zjednodušené, flexibilnější a přiměřenější postupy	0	++	++	++	++	++
	Podpořit harmonizovanější provádění právních předpisů v celé EU prostřednictvím auditů a odborné přípravy	0	0	0	0	++	++
	Posílit inovace díky aktualizaci a množství informací poskytovaných v registru EU	0	0	0	0	++	++
	Posílit transparentnost trhu a zlepšit výsledovatelnost prostřednictvím registrace provozovatelů	0	++	++	+	++	++

Vysvětlivky: 0: žádná změna oproti základní variantě +: mírně pozitivní účinek ++: významně pozitivní účinek -: mírně negativní účinek --: významně negativní účinek

Upřednostňovaná varianta

Jelikož žádná z pěti variant nenabízela dokonalou rovnováhu mezi účinností systému, zajištěním kvality rozmnožovacího materiálu rostlin, zachováním konkurenceschopnosti a zastavením úbytku biologické rozmanitosti, byla jako upřednostňovaná varianta navržena a vybrána kombinace pozitivních prvků pěti původních variant a zachování co možná největší možnosti volby a flexibility pro provozovatele. Tato upřednostňovaná varianta přebírá prvky z variant 2, 4 a 5. Cílem této kombinace je dosáhnout rovnováhy mezi flexibilitou pro provozovatele a biologickou rozmanitostí (varianty 2 a 4) a nezbytnou důsledností v požadavcích na zdraví a kvalitu (varianty 2 a 5) za účelem spravedlivého fungování trhu a zachování kvality a zdraví těchto produktů. Zahrnuje dva horizontální principy zjednodušení právní struktury rozmnožovacího materiálu rostlin a krytí nákladů.

Obecné zásady jsou tyto: krytí nákladů za služby provedené příslušnými orgány. Jsou možné výjimky, a sice v závislosti na míře veřejného zájmu při uvádění konkrétního rozmnožovacího materiálu rostlin na trh nebo v souladu s výjimkami plánovanými v přezkumu nařízení č. 882/2004. Provozovatelé mohou pod úředním dozorem příslušného orgánu provádět řadu činností v oblasti registrace a certifikace. Všichni provozovatelé musí být registrovaní, aby se zajistila výsledovatelnost rozmnožovacího materiálu rostlin. Na zvláštní seznam druhů významných pro trh EU se použijí zvláštní a přísné povinnosti ohledně registrace a certifikace. Na veškerý ostatní rozmnožovací materiál rostlin (druhy, které nejsou uvedené na seznamu) na trhu se použijí obecné minimální požadavky a povinnosti týkající se označování a ustanovení o „vhodnosti pro zamýšlené použití“.

Práce Odrůdového úřadu Společenství bude rozšířena na shromažďování všech informací o odrůdách rozmnožovacího materiálu rostlin registrovaných na vnitrostátní nebo evropské úrovni. Odrůdový úřad Společenství harmonizuje technické požadavky a bude provádět audity vnitrostátních zkušebních úřadů, které naopak povolí zkušebním stanicím ze soukromého sektoru provádět technické zkoušení. Odrůdový úřad Společenství bude hrát důležitější úlohu při přípravě zpřístupňování informací o odrůdách povolených k uvádění na vnitřní trh (databáze online) a při ověřování názvů u všech žádostí. Jako alternativa k vnitrostátní registraci bude nabídnuta centralizovaná registrace pro odrůdy, které nevyžadují hodnocení užitné hodnoty (např. zelenina) ze strany uvedeného úřadu.

Pro uchovávací a amatérské odrůdy musí být z důvodu veřejného prospěchu umožněna registrace odrůd, které nejsou úředně zkoušené, s úředně uznaným popisem na vnitrostátní i evropské úrovni. Stávající omezení pro uvádění uchovávacích odrůd na trh budou zmírněna.

Užitná hodnota bude zachována a bude se o ní rozhodovat v případě jednotlivých druhů, ale její kritéria budou v zásadě odrážet veřejný zájem a stane se „užitnou hodnotou pro udržitelnost a zdraví“. Užitná hodnota bude co možná nejvíce harmonizována ve všech agroekologických oblastech a bude postupně zdokonalována, aby se zohlednil veškerý vývoj veřejných a soukromých potřeb a legislativních požadavků.

Zůstane zachována povinná certifikace partií určitých plodin. Seznam druhů, na které se tato povinnost musí vztahovat, bude určen pro jednotlivé plodiny, aby se umožnilo

provádění změn v budoucnosti, například pokud jde o zdravotní rizika nebo hospodářský význam. Zkoušení pod úředním dozorem bude rozšířeno na všechny druhy a všechny kategorie (např. základní plodiny a plodiny předstupňů).

Konkrétně bude přihlédnuto k potřebám mikropodniků a malých a středních podniků: bude zaručen rovný přístup na vnitřní trh pro odrůdy vyvinuté uvedenými společnostmi tím, že zůstanou zachována pravidla pro registraci (zachování užitné hodnoty), která nejsou založena na tržní síle prodejce. Navíc díky tomu, že provozovatel má možnost poskytnout popis odrůdy (úředně uznaný popis), budou vznikat další příležitosti pro zvláštní trhy (např. s uchovávacími odrůdami), na nichž mají eminentní zájem malé a střední podniky a mikropodniky. Příslušné orgány musí neustále zabezpečovat dostupnost služeb úřední kontroly, která zajistí činnost, jež malé a střední podniky a mikropodniky nemohou provést samy.

Upřednostňovaná varianta tedy dosahuje pěti hlavních cílů takto:

- 1) zjednodušení nahrazením 12 směrnic jedním nařízením;
- 2) snížení administrativní zátěže zavedením krytí nákladů a převedením úkolů na provozovatele;
- 3) posílení inovací tím, že se provozovatelům poskytne větší provozní flexibilita;
- 4) podpora udržitelnosti, biologické rozmanitosti a přizpůsobování se změně klimatu „udržitelnou užitnou hodnotou“ a snížení zátěže pro uchovávací odrůdy;
- 5) zajištění transparentnosti a sledovatelnosti prostřednictvím registrace všech provozovatelů a minimálních požadavků na druhy, které nejsou uvedeny na seznamu.

7. MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

Pro posouzení úspěchu zaváděných opatření se navrhuje několik ukazatelů:

- 1) Harmonizace právních předpisů a provádění v členských státech
  - Počet žádostí o objasnění a počet obdržených stížností.
  - Výsledky auditů Potravinového a veterinárního úřadu a Odrůdového úřadu Společenství týkajících se provádění právních předpisů v členských státech.
  - Počet oznámení od členských států o vnitrostátních opatřeních.
  - Funkční registr provozovatelů.
- 2) Snížení administrativní zátěže a nákladů a zavedení flexibility
  - Registrace odrůd
    - Žádost: počet, potřebný čas, krytí nákladů.

- Žádající společnosti zabývající se rozmnožovacím materiálem rostlin, se zaměřením na malé a střední podniky: počet, typ, vývoj.
  - Počet registrovaných odrůd s „úředně uznaným popisem“.
  - Počet přímých žádostí o registraci odrůdy adresovaných Odrůdovému úřadu Společenství.
  - Kontrola kvality rozmnožovacího materiálu rostlin
    - Procentní podíl certifikace provedené pod úředním dozorem ve srovnání s úřední certifikací v členských státech.
    - Náklady na kontrolu kvality rozmnožovacího materiálu rostlin.
- 3) Zavedení přiměřených pravidel a sladění s jinými oblastmi politik a strategiemi EU
- Počet, množství uchovávacích a amatérských odrůd, které byly registrovány a uvedeny na trh.
  - Počet druhů, jichž se tato pravidla týkají.
  - Harmonizovaná kritéria pro registraci odrůd (např. udržitelná užitná hodnota).